

Важливість запровадження програми контролю сирого молока на національному рівні: цілі, законодавчі аспекти

Ольга Шевченко,

Т.в.о Голови Держпродспоживслужби

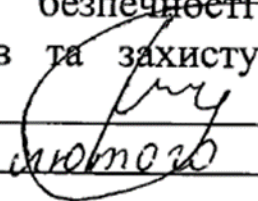
КОНЦЕПЦІЯ

реалізації Пілотного проекту
із запровадження програми контролю
сирого молока у Вінницькій,
Миколаївській, Полтавській
та Харківській областях

м. Київ - 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Державної служби України з
питань безпеки харчових
продуктів та захисту споживачів

В.І. Лапа
"15" лютого 2019 р.

**Концепція реалізації Пілотного проекту
із запровадження програми контролю сирого молока у Вінницькій,
Миколаївській, Полтавській та Харківській областях**

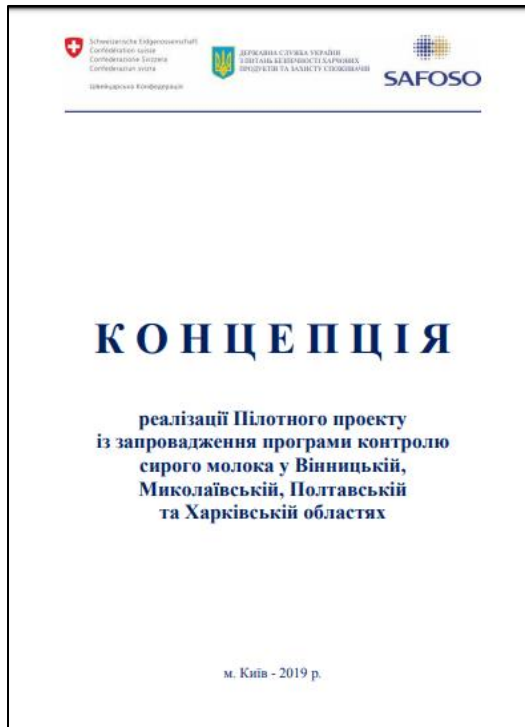

3 роки

від пілотного проекту «Програма контролю
сирого молока» до національного
впровадження

Передумови та підґрунтя

Перший етап: квітень 2019 року

Ключові цілі:

- Пошук **найбільш оптимальної моделі** розподілу ресурсів та зусиль операторів ринку спільно із Держпродспоживслужбою при виконанні вимог чинного законодавства щодо контролю сирого молока, що вводиться в обіг як харчовий продукт

Важлива передумова – зміна законодавства:

набрання чинності наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів» від 12 березня 2019 року № 118 в частині допустимих рівнів критеріїв до сирого молока з 1 січня 2020 р.

Другий етап: липень 2021 року

Ключові цілі:

- залучення операторів ринку та територіальних органів Держпродспоживслужби з усіх областей України, щоб здійснити аналіз ресурсів щодо відбору, транспортування та дослідження зразків
- оцінка практичного застосування, недоліків та переваг консолідованої моделі
- вдосконалення функціоналу «Молочного модуля»

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

ДОРУЧЕННЯ

від _____ 2021 р. № _____

На виконання статей 4, 6, 13, 14 Закону України «Про молоко та молочні продукти», статті 40 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» та з метою реалізації Пілотного проєкту із запровадження програми контролю сирого молока на базі програмного забезпечення «Молочний модуль», розробленого в рамках швейцарсько-української програми «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві із SAFOSO AG (Ш)

ДОРУЧАЮ:

- Департаменту безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини забезпечити організацію та координацію виконання Концепції реалізації Пілотного проєкту із запровадження програми контролю сирого молока на базі програмного забезпечення «Молочний модуль» (далі - Пілотний проєкт), згідно з додатком 1.
- Управлінню цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації забезпечити технічний супровід, адміністрування та підтримку авторизації користувачів програмного забезпечення «Молочний модуль».
- Керівникам головних управлінь Держпродспоживслужби в областях та місті Києві забезпечити виконання Пілотного проєкту відповідно до плану заходів згідно з додатком 2.
- Державному науково-дослідному інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи здійснити організаційно-консультативне, методичне та метрологічне забезпечення і супровід роботи лабораторій, залучених до реалізації Пілотного проєкту.
- Контроль за виконанням доручення покласти на директора Департаменту безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Кобалю Б.І.

Заступник Голови з питань
цифрового розвитку, цифрових
трансформацій і цифровізації

Анатолій БОВНЮК

№03-33/13 від 02.07.2021

КОНЦЕПЦІЯ

реалізації Пілотного проєкту
із запровадження програми контролю сирого
молока на базі програмного забезпечення
«Молочний модуль»

Третій етап: січень 2022 року

Ключові цілі

- реалізації **Дорожньої карти** із запровадження програми контролю сирого молока на базі програмного забезпечення «Молочний модуль»
- утворити **Робочу групу** з реалізації визначених завдань

**ГОЛОВА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ
СПОЖИВАЧІВ**

ДУРУЧЕННЯ

від 05 січня 2022 р. № 01-33/1

На виконання статей 4, 6, 13, 14 Закону України «Про молоко та молочні продукти», статті 40 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» та з метою реалізації Дорожньої карти із запровадження програми контролю сирого молока на базі програмного забезпечення «Молочний модуль» (далі - Дорожня карта), яка розроблена в рамках реалізації швейцарсько-української програми «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України» (Quality FOOD Trade Program), що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільськогосподарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві із SAFOSO AG (Швейцарія),

ДУРУЧАЮ:

- Керівникам головних управлінь Держпродспоживслужби в областях забезпечити участь у складі робочої групи з реалізації Дорожньої карти посадових осіб (далі-робоча група) згідно з додатком 1.
- Департаменту безпеки харчових продуктів, ветеринарної медицини та контролю у сфері органічного виробництва визначити на 2022 рік посадових осіб, які координуватимуть реалізацію завдань, зазначених в таблиці розподілу відповідальності згідно з додатком 2.
- Управлінню цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації забезпечити технічний супровід, адміністрування та підтримку авторизації користувачів програмного забезпечення «Молочний модуль».
- Державному науково-дослідному інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи забезпечити безперервну роботу технічної інфраструктури програмного забезпечення «Молочний модуль» і супровід роботи лабораторій, залучених до реалізації Дорожньої карти.
- Департаменту адміністративного управління довести доручення до відома головних управлінь Держпродспоживслужби в областях, місті Києві.
- Контроль за виконанням доручення залишаю за собою.

В. о. Голови **Анатолій ВОВНЮК**

КОМПЛЕКСНА ДОРОЖНЯ КАРТА

із запровадження
Програми контролю сирого молока в Україні

Додаток 2
до доручення Голови Державної
служби України з питань безпеки
харчових продуктів та захисту споживачів
від 05.01.2022 року № 01-33/1

Реалізація завдань 2022 року, визначених в таблиці розподілу відповідальності Дорожньої карти

***Примітка:**
ГУ ДПСС в областях – Головні управління Держпродспоживслужби в областях.
ДПСС-Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.
ДНДІДВСЕ - Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи.
ММ -Молочний модуль.
ПЗМ-Пункти закупівлі молока.
СОП - Стандарти операційна процедура щодо порядку дій державних ветеринарних інспекторів та уповноважених осіб у випадку повідомлень в інформаційно-телекомунікаційній системі Держпродспоживслужби про невідповідність сирого молока.

Навчання і уповноваження осіб, які здійснюють відбір зразків

Назва заходу	Початок заходу	Закінчення заходу	Відповідальний	Орган, що погоджує	Програма	Структурний підрозділ Департаменту безпеки харчових продуктів, ветеринарної медицини та контролю у сфері органічного виробництва відповідальні особи якого координуватимуть реалізацію завдань або ГУ ДПСС	Повідомлення
1	Визначення осіб, які здійснюють відбір зразків	Січень, 2022	Грудень, 2024	ГУ ДПСС в областях	-	ДПСС	Управління безпеки харчових продуктів, кормів та контролю у сфері органічного виробництва Департаменту

ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

Служба

Діяльність

Публічна інформація

Міжнародне співробітництво

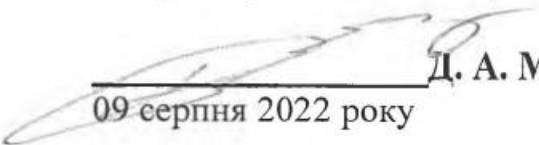
Контакти

🏠 → Міжнародне співробітництво → Ветеринарія та безпечність → Стандартні операційні процедури

ЗАТВЕРДЖЕНО

Головний державний
ветеринарний інспектор України

Д. А. МОРОЗ
09 серпня 2022 року

**Стандартна операційна процедура щодо відбору зразків сирого
молока для визначення кількості соматичних клітин та загального
бактеріологічного забруднення**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Головний державний
ветеринарний інспектор України

О. П. Шевченко
" 11 " листопада 2022 р.

Стандартна операційна процедура щодо порядку дій державних
інспекторів та державних ветеринарних інспекторів та уповноважених
осіб у випадку повідомлень в інформаційно-комунікаційній системі
Держпродспоживслужби про невідповідність сирого молока
(СОП - Молочний модуль)

Новий етап: вересень 2022 року

Важлива передумова – зміна законодавства:

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів" № 118 від 12 березня 2019 року (зі змінами):

- «Дотримання вимог підлягає перевірці репрезентативною кількістю зразків молока чи молозива, відібраних рандомізованим методом у місці первинного виробництва та/або зберігання молока уповноваженою компетентним органом на відбір зразків особою з метою виконання впроваджених процедур періодичної перевірки сирого молока (національної або регіональної програми контролю сирого молока із застосуванням інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу).»
- «Зразки сирого молока підлягають дослідженню (випробуванню) в уповноваженій лабораторії.»

Наказ Мінагрополітики від 22 серпня 2022 року № 595
ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО НАКАЗУ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ
ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
від 12 березня 2019 року № 118

Які зміни затверджені Наказом?

 Програма контролю сирого молока ведеться із застосуванням інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу	 Зразки сирого молока підлягають дослідженню (випробуванню) в уповноваженій лабораторії	 Ведення записів дозволяється у паперовому та/або електронному вигляді
 Деталізуються вимоги та критерії до молока, яке є придатним для споживання людиною	→ Критерії щодо ЗБЗ та КСК не є максимальними значеннями, у разі перевищення яких сире молоко не може вводитись в обіг	→ ДОЗВОЛЕНО Для виготовлення сирів з періодом дозрівання не менше ніж 60 днів, та молочних продуктів, вироблених з таких сирів

Встановлено методи проведення лабораторних досліджень (випробувань) сирого молока

РЕФЕРЕНС-МЕТОДИ

- 1 ДСТУ EN ISO 4833-1:2014 (EN ISO 4833-1:2013) «Мікробіологія харчового ланцюга. Горизонтальний метод підрахунку мікроорганізмів. Частина 1. Підрахунок колоній за температури 30° C методом розливу по чашках»
- 2 ДСТУ ISO 13366-1/IDF 148-1:2014 (ISO 13366-1:2008/IDF 148-1:2008, ISO 13366-1:2008/Cor 1:2009, IDT) «Молоко. Підрахування соматичних клітин. Частина 1. Мікроскопічний (контрольний) метод»

АЛЬТЕРНАТИВНІ АНАЛІТИЧНІ МЕТОДИ
Дозволяється використовувати, якщо методи валидовані відповідно до референс-методу, згідно з протоколом, прийнятого на національному або міжнародному рівні

ПІДТВЕРДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛАБОРАТОРІЙ
Уповноважені компетентним органом лабораторії повинні брати участь у раунді професійного тестування за відповідними видами досліджень не рідше 1 разу на рік!

***Встановлено частоту контролю залишків ветеринарних препаратів та/або інших забруднюючих речовин**

Оператори ринку повинні впровадити процедури, які забезпечують, що молоко чи молозиво не вводиться в обіг, якщо воно містить залишки ветеринарних препаратів та/або інших забруднюючих речовин (у тому числі вміслюючих), що до вмісту яких встановлено законодавчі обмеження та/або у кількості, що перевищує максимально допустимі рівні.

Оператор ринку може встановити частоту відбору зразків на рівні господарства або групи господарств, щоб гарантувати, що однаковий рівень контролю є об'єктивним. Така частота не може бути нижчою, ніж передбачена цим Наказом:

- ✓ референтними методами – не рідше 1 разу на пів року
- ✓ скринінговими методами – не рідше 1 разу на місяць

Чому потрібні зміни?

- ✓ завершення процесу гармонізації в частині заходів належної виробничої практики виробництва та обігу молока;
- ✓ запровадження чітких механізмів проведення лабораторних досліджень (випробувань);
- ✓ встановлення частоти та методів проведення лабораторних досліджень (випробувань);
- ✓ сприяння простежуваності через цифровізацію процесів та обмін даними щодо безпечності та якості молока.

Важлива передумова – зміна законодавства:

НАКАЗ Мінагрополітики від 10 листопада 2022 року № 889
ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО НАКАЗУ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ
ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
від 12 березня 2019 року № 118 (із змінами)

Встановлено нові перехідні періоди щодо допустимих
рівнів критеріїв до молока сирого від корів

Станом на:	Загальне бактеріологічне забруднення (ЗБЗ), КУО/мл*	Кількість соматичних клітин (КСК), клітин/мл**	
01.01.2020	500 000	500 000	
через рік з дня припинення або скасування воєнного стану	300 000	400 000	
через два роки з дня припинення або скасування воєнного стану	100 000	400 000	 Цільові значення

У зв'язку з війною є потреба перегляду візії та плану дій відповідно до
дорожньої карти

Дякую за увагу!